

Kulturdirektoratet
Postboks 4808 Nydalen
0422 OSLO

Deres ref

Vår ref
26/514-

Dato
18. juni 2026

Vedtak i klagesak - omgjøring av vedtak om tilskudd til Impure Company og krav om tilbakebetaling

Vi viser til Kulturrådets brev 26. januar 2026 med oversendelse av klage over omgjøring av vedtak om tildeling av tilskudd for perioden 2026 – 2030, og brev 4. mars 2026 med oversendelse av klage over krav om tilbakebetaling av tilskudd tildelt for perioden 2021–2025.

Departementet har besluttet å behandle klagene samlet. Dette er av praktiske hensyn, men også fordi klager anfører at sakene må sees i sammenheng fordi vedtaket om omgjøring og vedtaket om tilbakebetaling samlet sett må anses som urimelige og uforholdsmessige.

Sakens bakgrunn følger under punkt 1, klagers anførsler under punkt 2 og Kulturrådets vurdering under punkt 3. Departementets vurdering og konklusjon følger under punkt 4 og 5.

1. Bakgrunn

Kulturrådet fattet i 2020 vedtak om tildeling av tilskudd for perioden 2021–2025 til Impure Company (klager) over ordningen NKF Fri scenekunst – Kunstnerskap. Årsrapporter for årene 2021–2023 ble levert i perioden frem til august 2024.

6. juni 2025 søkte klager om utsatt frist for levering av årsrapport for 2024, og fikk innvilget utsatt frist til 15. september 2025.

I juni 2025 søkte klager om tilskudd fra samme ordning for perioden 2026–2030. Klager søkte om 22,9 mill. kroner for hele perioden, og i tillegg om å omdisponere 1,55 mill. kroner av ubrukte midler fra forrige periode til bruk i 2026.

Kulturrådets faglige utvalg for hhv. dans og teater fattet 25. august 2025 vedtak om å tildele 16,5 mill. kroner totalt for hele perioden. Det er ikke i spesifisert i vedtaket om summen inkluderer omdisponerte midler eller ikke.

Årsrapporten for 2024 ble levert 4. september 2025. Rapporten viste at klager hadde 6,48 mill. kroner igjen fra tilskuddet for perioden 2021–2025. Rapporten ble godkjent av Kulturrådets sekretariat, Kulturdirektoratet, 10. september 2025.

17. oktober 2025 ba Kulturrådet klager om å redegjøre for planlagt bruk av de gjenstående midlene fra perioden 2021–2025. Klager leverte en redegjørelse 10. november 2025

På bakgrunn av redegjørelsen innstilte fagutvalgene 20. november 2025 på å omgjøre vedtaket om tilskudd for perioden 2026–2030 slik at det ikke lenger skal gis tilskudd.

Kulturrådet fattet 26. november 2025 vedtak om omgjøring av vedtaket om tilskudd for perioden 2026–2030. Samme dag ble det også fattet vedtak om å godkjenne omdisponering av 1.550.000 kroner fra perioden 2021–2025 til bruk i 2026, og kreve tilbake de resterende 4.930.000 kronene.

Vedtak om omgjøring av tildeling av tilskudd for 2026–2030 og forhåndsvarsel om tilbakebetaling ble sendt klager 1. desember 2025.

Vedtaket om omgjøring av tildeling av tilskudd for perioden 2026–2030 ble påklaget 22. desember 2025. Samme dato innga klager merknader til forhåndsvarselet om tilbakebetaling. Kulturrådet underrettet klager om vedtak om krav på tilbakebetaling 26. januar 2026. Vedtaket ble påklaget 10. februar 2026. Kulturrådet besluttet å opprettholde vedtaket 27. februar 2026.

Klage over omgjøring av vedtak om tilskudd for 2026–2030 ble oversendt til Kultur- og likestillingsdepartementet 26. januar 2026, og klage over vedtak om tilbakebetaling ble oversendt 4. mars 2026.

2. Klagers anførsler

Rett klageinstans

I klagen på omgjøringsvedtaket, datert 22. desember 2025, anfører klager at Kultur- og likestillingsdepartementet er avskåret fra å behandle klagen, på bakgrunn av «statsrådets direkte involvering i saksbehandlingen forut for Kulturrådets vedtak»:

«Det er gjennom media, (Nettavisen, 27.11.2025) gjort kjent at kulturministeren personlig var til stede under det ekstraordinære møtet i Kulturrådet onsdag kveld, der vedtaket ble fattet. Det opplyses at statsråden her var «svært tydelig» på at rådet måtte gripe sjansen til å handle. Det fremgår også på Kultur- og likestillingsdepartementets hjemmeside at statsråden 26. november kl. 16.30 skulle

«besøke» Kulturrådet. Dette sammenfaller med tidspunktet saken ble behandlet i Kulturrådet.

Etter forvaltningsloven § 28 skal klage behandles av det forvaltningsorgan som er nærmest overordnet det organ som har truffet vedtaket. Normalt ville dette være Kultur- og likestillingsdepartementet.

I forvaltningsretten er det imidlertid lagt til grunn at dersom et overordnet organ har vært involvert i saken på en slik måte at det må oppfattes som en instruks til underinstansen, skal det overordnede organet anses som førsteinstans ved klagebehandlingen. Det vises her til Frihagens forvaltningsrett Bind 1 (2010) s. 293, hvor det fremgår at når det overordnede organet «allerede har vært inne i bildet [...] på en slik måte at det må oppfattes som instruks til underinstansen om hvordan saken skal avgjøres», må det overordnede organet anses som reell førsteinstans etter forvaltningsloven § 28.

Når statsråden møter i Kulturrådet og gir tydelige føringer for utfallet rett før vedtaket fattes, har departementet i realiteten instruert rådet. Det gir da ingen mening at departementet skal behandle klagen på et vedtak de selv har presset frem.»

Subsidiært anfører klager at statsråd Jaffery, og dermed Kultur- og likestillingsdepartementet, er inhabil til å behandle saken:

«Når statsråden har engasjert seg så sterkt for å få fattet det aktuelle omgjøringsvedtaket at hun møtte personlig i rådet, foreligger det en klar forutinntatthet. Det er ikke mulig å ha den nødvendige tillit til at statsråden og Kulturdepartementet kan foreta en upartisk og objektiv vurdering av klagen når hun selv har vært en pådriver for vedtaket.»

Klager ber om at klagen behandles av Kongen i statsråd, fordi departementet må anses som «reell førsteinstans for vedtaket».

Krav om tilbakebetaling

I klagen på tilbakebetalingsvedtaket 10. februar 2026 peker klager for det første på at vedtaket om tilbakebetaling må sees i sammenheng med vedtaket om omgjøring av tilskudd for 2026–2030:

«Samtidig med å fatte vedtak om omgjøring, har Kulturrådet avslått ICs anmodning om å få omdisponere/beholde oppsparte midler ut over 1,55 mill. De 1.55 mill er beløpet som ble søkt overført i forbindelse med søknaden om kunstnerskapsstøtte 2026–2030. en søknad som nå er avslått. Det virker derfor selvmotsigende at det er dette beløpet Kulturrådet nå tar utgangspunkt i når de krever at størsteparten av den utbetalte kunstnerskapsstøtten for 2021–2025 blir tilbakebetalt. Det omsøkte beløpet forutsetter at søknaden om kunstnerskapsstøtte blir innvilget. Nå er dette ikke tilfelle.

Som vi har påpekt i klagen på vedtak i sak 25/7978, er realiteten at IC fratas kapitalen fra forrige periode. Når IC ikke får beholde mer av det oppsparte midlene er konsekvensen at IC i 2026 ikke har midler til drift, noe som har dramatiske konsekvenser, herunder innstilling av planlagte produksjoner og oppsigelse av ansatte. Dette er en ekstrem konsekvens som står i grovt misforhold til den påståtte feilen. Som vi har skrevet tidligere, foreligger det ingen årsakssammenheng mellom den påståtte informasjonsmangelen og behovet for støtte i fremtiden. Den faktiske situasjonen nå, er at ubenyttede midler fra forrige søknadsperiode ikke er tilgjengelig for IC.

Det fremstår som selvmotsigende å legge til grunn at eksistensen av oppsparte midler gjør støtte overflødig, samtidig som Kulturrådet nekter virksomheten å benytte disse midlene.»

Videre anfører klager at Kulturrådet er nærmest å bære ansvaret for en eventuell feil:

«Vi mener reglene som Kulturdirektoratet har praktisert i forbindelse med overføring av ubenyttede midler har vært uklare, og viser til at direktoratet gjennom ICs rapportering og regnskap hele tiden har hatt tilstrekkelig kunnskap til å gjøre IC oppmerksom på feil og dermed gi mulighet til å rette opp sin praksis. Derfor mener vi at ansvaret for feilen ikke alene kan lastes IC alene. Det er snarere slik at Kulturdirektoratet hele tiden, over flere år, har mottatt de aktuelle opplysningene, og at direktoratet verken har problematisert disse eller bedt om at de skal rapporteres på en annen måte.

Når Kulturrådet i sitt oversendelsesbrev (25/7978-9) til Kultur- og likestillingsdepartementet skriver at ICs praksis «kan etter Kulturrådets vurdering framstå som bevisst misledende fremstilling, med mål om å ivareta økonomisk fleksibilitet i virksomheten uavhengig av resultatet på virksomhetens tilskuddssøknader», er dette en påstand vi tar sterkt avstand fra og som vi velger å se i lys av at direktoratet ønsker å fraskrive seg ansvar for feilen.»

Klager anfører så at vedtaket er uforholdsmessig og ikke oppfyller «de alminnelige forvaltningsrettslige kravene til forsvarlig saksbehandling»:

«Nærmere bestemt gjelder dette hvorvidt skjønnsutøvelsen er saklig og forsvarlig, herunder om forholdsmessighetsbetraktninger er tilstrekkelig ivaretatt. Videre må vedtaket være proporsjonalt, ved at reaksjonen må stå i et rimelig forhold til det bruddet som angivelig foreligger, jf. her blant annet Sivilombudsmannens årsmelding SOMBU-1994-3.

Som det er lagt til grunn i retts- og forvaltningspraksis samt juridisk teori og Sivilombudets uttalelser, er forholdsmessighetsvurderingen en treleddet vurdering som omfatter tre kumulative krav, hhv. 1) at avgjørelsen er egnet til å realisere et saklig formål (egnethetskravet), 2) at avgjørelsen ikke går utover det som er nødvendig i det

enkelte tilfellet (nødvendigshetskravet) og 3) at avgjørelsen står i et rimelig forhold til målet som søkes oppnådd, det vil si at fordelene overstiger ulempe (forholdsmessighetsavveiningen), jf. Graver og Tøssebro, Alminnelig forvaltningsrett, 2024, 6. utg. s. 241.

I denne sammenheng gjentar klager at vedtakene, sett i sammenheng, fremstår som en «dobbel straff» ved at Impure Company ikke får benytte oppsparte midler, og heller ikke får støtte for kommende periode. Klager viser til at «det kunstneriske innholdet ubestridt kvalifiserer til støtte, og det reelle finansieringsbehovet er uendret».

Klager ber Kulturrådet revurdere vedtaket om tilbakebetaling, og mener «hensynet til forutsigbarhet, innrettelse og rimelighet bør veie tyngre enn hensynet til å rette opp en eventuell feil som uansett ikke har betydning for støttebehovet». Klager peker på at «et tilbakebetalingskrav basert på formaliteter knyttet til tidligere regnskapstall og rapportering» fremstår som uforholdsmessig og ikke i tråd med støtteordningens intensjon.

Omgjøring av vedtak om tilskudd for 2026–2030

Klager anfører, i klagen 21. desember 2025, primært at vedtaket om tildeling av tilskudd for perioden 2026–2030 ikke er ugyldig og at det følgelig ikke er grunnlag for å omgjøre det:

«Kulturrådet begrunner omgjøringen med at det opprinnelige tildelingsvedtaket er ugyldig etter fvl. § 35 (1) c. For at et vedtak skal anses ugyldig på grunn av feil ved det faktiske grunnlaget, er det et grunnleggende krav at feilen «må ha virket bestemmende» på vedtakets innhold (vesentlighetskravet).

Slik vedtakets begrunnelse er formulert, forstår vi det i realiteten slik at Kulturrådet legger til grunn at IC har "underkommunisert" oppspart kapital fra perioden 2021–2025, og at Kulturrådet ikke ville innvilget støtte for 2026–2030 dersom de var kjent med disse midlene.

Til dette vil vi for det første vise til at opplysningene om avsatte midler fremgikk av fremlagte årsrapporter med årsregnskaper for hvert av årene i perioden 2021–2024, som Kulturrådet har gjennomgått og godkjent. Årsrapport med årsregnskap for 2024 ble riktig nok innsendt 02.09.2024, noen få dager etter vedtak om tildeling, 27.08.2024, men også denne årsberetningen og årsregnskapet ble godkjent – etter at Kulturrådet hadde fattet vedtak om tildeling. For øvrig minnes om at IC hadde søkt om, og fått godkjent, utsettelse på innsending av årsregnskapet for 2024.

Kulturrådet har en selvstendig plikt til å påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. fvl. § 17. Kulturrådet har hatt tilgang til omfattende informasjon og tallgrunnlag uten å foreta seg noe. Det er et grunnleggende prinsipp at forvaltningens feil ikke skal gå ut over borgeren, særlig ikke når det gjelder tyngende inngrep.

Kulturrådet har således i flere år hatt opplysninger om at IC har gjort slike avsetninger, uten at dette har blitt problematisert.

Samtidig med å fatte vedtak om omgjøring, har Kulturrådet avslått ICs anmodning om å få omdisponere/beholde oppsparte midler ut over 1,55 mill. Realiteten er dermed at IC fratas kapitalen fra forrige periode. Når IC ikke får beholde de oppsparte midlene, er den økonomiske situasjonen for perioden 2026 - 2030 nøyaktig slik den ble beskrevet i den opprinnelige søknaden: IC har et reelt og udekket finansieringsbehov.

Det foreligger dermed ingen årsakssammenheng mellom den påståtte informasjonsmangelen og behovet for støtte i fremtiden. Den faktiske situasjonen nå, er at ubenyttede midler fra forrige søknadsperiode ikke er tilgjengelige for IC. Et korrekt vedtak på tildelingstidspunktet ville, forutsatt at midlene nå kreves tilbakebetalt, gitt samme resultat.

Det fremstår som selvmotsigende å legge til grunn at eksistensen av oppsparte midler gjør støtte overflødig, samtidig som Kulturrådet nekter virksomheten å benytte disse midlene. Den påberopte feilen har ikke virket bestemmende på vedtakets innhold, da et korrekt faktum (at midlene finnes, men ikke kan brukes) ville tilsagt samme resultat. En feil som ikke har virket inn på vedtaket, medfører ikke ugyldighet, jf. forvaltningsloven § 41.»

Subsidiært anfører klager at det ikke er anledning til å omgjøre vedtaket selv om det er ugyldig, på grunn av tidsforløpet i saken og hensynet til innrettelse:

«Det har gått lang tid fra vedtaket ble fattet (27.08.2025) til omgjøringen nå finner sted. Kulturrådet har utvist passivitet ved ikke å reagere på de økonomiske opplysningene (avsatte midler) ved godkjenningen av årsregnskapene for 2021–2023. Særlig kritikkverdig er det at Kulturrådet godkjente årsregnskapet for 2024 rett etter tildelingen, for så å snu lenge etterpå.

Kulturrådets passivitet har skapt en berettiget forventning hos IC om at de økonomiske forholdene var akseptert. Konsekvensen av at Kulturrådet ikke vurderte sine egne godkjenninger grundig nok, eller at de nå har kommet under press for å «rydde opp», kan ikke veltes over på støttemottaker gjennom en omgjøring så sent i prosessen. Når Kulturrådet hadde tilgang til årsrapportene, hadde de en oppfordring til å sjekke disse. Dersom Kulturrådet har forsømt sin utredningsplikt ved ikke å sammenholde tilgjengelig informasjon, er dette en saksbehandlingsfeil hos dem, ikke en opplysningssvikt fra parten.

Jo lenger tid forvaltningen bruker, desto strengere er kravet til tungtveiende grunner for å kunne omgjøre.

IC har i hele perioden innrettet seg i god tro etter vedtaket. Det er lagt ned et betydelig arbeid i å forberede produksjoner for den nye perioden. Organisasjonen er rigget og forpliktelser inngått basert på at finansieringen var sikret.

Dersom støtten faller bort, vil dette store forarbeidet være forgjeves. Investerte ressurser og arbeidstimer går tapt.

I norsk rett skal det legges avgjørende vekt på om parten som vedtaket er rettet mot har innrettet seg slik at en omgjøring vil virke uforholdsmessig tyngende. Når IC har handlet i tillit til vedtaket og lagt ned store ressurser i produksjonsforberedelser, veier hensynet til IC tyngre enn hensynet til Kulturrådets ønske om å korrigere sin egen vurdering i ettertid. Kravet til klar interesseovervekt er ikke oppfylt.»

Atter subsidiært anfører klager at vedtaket om omgjøring er uforholdsmessig og urimelig. Klager viser til at Impure Company er ilagt en «dobbel straff» ved at de både nektes å bruke de «oppsparte midlene» fra forrige periode og at de fratas tilskuddet for neste periode «fordi de hadde disse midlene». Klager peker på at konsekvensen av omgjøringen er at «IC står helt uten midler til drift» og må innstille produksjoner og si opp ansatte. Klager hevder at «dette er en ekstrem konsekvens som står i grovt misforhold til den påståtte feilen». Klager viser til at Høyesterett har satt til side forvaltningsvedtak som fremstår som kvalifisert urimelige eller uforholdsmessige.

I denne sammenhengen viser også klager til at søknaden om tilskudd ble vurdert som faglig sterk i konkurranse med andre søknader og at prosjektene fremdeles holder den samme kunstfaglige kvaliteten som da søknaden ble vurdert:

«Når det kunstneriske innholdet ubestridt kvalifiserer til støtte, og det reelle finansieringsbehovet er uendret, fremstår en omgjøring basert på formaliteter knyttet til tidligere regnskapstall og rapportering som uforholdsmessig. Det vil innebære at en høyt prioritert kunstnerisk satsing ofres på grunn av forhold som ikke rører ved kjernen i tildelingen. En slik reaksjon står i misforhold til feilen som påberopes, og motarbeider intensjonen bak støtteordningen, som er å sikre produksjon av scenekunst med høy kvalitet.»

Klager gjør oppsummert gjeldende at «Kulturrådets vedtak om omgjøring bygger på uriktig rettsanvendelse vedrørende ugyldighet og forvaltningens omgjøringsadgang» og at «vedtaket representerer en uforholdsmessig reaksjon». Klager ber om at det opprinnelige vedtaket om tildeling av tilskudd blir stående.

3. Kulturrådets vurdering

Rett klageinstans

Kulturrådet kommer i oversendelsesbrevet 26. januar 2026 til at de er rett førsteinstans, «fordi de både formelt og faktisk tok avgjørelsen om omgjøring». Videre skriver Kulturrådet:

«Deltakelsen til statsråd Jaffery gjaldt Kulturrådets håndtering av hele sakskomplekset knyttet til habilitet og legitimitet som hadde pågått høsten 2025, og ikke saken om Impure Company spesielt. I tråd med regelen i Kulturrådsloven § 5 instruerte ikke statsråden Kulturrådet om enkeltsaken om tilskuddet til kompaniet. Saken ble i sin helhet behandlet og avgjort etter at statsråden og de andre representantene fra Kultur- og likestillingsdepartementet hadde forlatt møtet.

Vedtaket Kulturrådet fattet ble videre gjort på bakgrunn av innstillingen fra Faglig utvalg for dans og Faglig utvalg for teater, avgitt i deres møte 20. november 2025.»

Krav om tilbakebetaling

Kulturrådet gjør rede for sitt syn på saken og klagers anførsler i oversendelsesbrevet 4. mars 2026.

Kulturrådet redegjør først for den delen av klagen som gjelder utmålingen av beløpet for omdisponering fra perioden for 2021–2025 og til 2026–2030. Kulturrådet legger til grunn at søknader om omdisponering skal avgjøres på grunnlag av den samme kunst- og kulturfaglige helhetsvurderingen som gjelder ved behandling av nye søknader om tilskudd. Kulturrådet anfører følgelig at departementet ikke kan overprøve vurderingen av beløpets størrelse.

Så redegjør Kulturrådet for beslutningene om å godkjenne årsrapporter, men ikke godkjenne søknaden om å omdisponere midler ut av perioden (utover 1,55 mill. kroner):

«En forutsetning for at Kulturrådet gjennom hele perioden har godkjent omdisponeringer til påfølgende år har vært en forventning om at Impure Company faktisk gjennomførte de tidligere planlagte prosjektene og at omdisponeringen var midlertidig. Det framgår imidlertid av redegjørelsen mottatt 10. november 2025 at søknadene om omdisponering ikke utelukkende var basert på behov for utsettelse for gjennomføring av planlagte prosjekter. Impure Company er i redegjørelsen av 10. november tydelige på at de gjennom prosjektperioden har spart opp midler for fremtidig bruk og beredskap i tilfelle de ikke ble innvilget kunstnerskapstilskudd for perioden 2026- 2030. Dette ble gjort gjennom å føre de ubrukne midlene på en prosjekttittel som ikke var planlagt gjennomført i tråd med de skriftliggjorte rapportene, men som bare skulle gjennomføres dersom kunstnerskapstilskudd for ny periode ikke ble innvilget.

Kulturrådet (v/Kulturdirektoratet) hadde ikke kunnskap om at omdisponeringen av midler til dette prosjektet ikke reflekterte reelle planer om kunstnerisk aktivitet innenfor den aktuelle perioden. Kulturrådet kunne derfor ikke gi veiledning om at dette er en form for økonomiføring som ikke gir grunnlag for å fatte forsvarlige beslutninger om omdisponering, og som kan fremstå som bevisst villedende fremstilling med formål om

å sikre økonomisk fleksibilitet i virksomheten uavhengig av vedtak på søknaden om ny periode med kunstnerskapstilskudd.

Kulturrådet har ikke anledning til å godkjenne omdisponering av tilskuddsmidler på en slik måte at tilskuddsmottaker bygger egenkapital for bruk til andre aktiviteter enn de som søknadene gjelder og som gjennom søknadsbehandlingen er vurdert som tilskuddsverdige i lys av tilskuddsordningens formål.

Tilskuddet skal utelukkende benyttes til å dekke kostnader i forbindelse med kunstnerisk utvikling, produksjon og formidling innenfor de premissene som er omsøkt og godkjent av Kulturrådet.»

Endelig tar Kulturrådet stilling til anførslene om at vedtakene, særlig sett i sammenheng, er uforholdsmessige:

«Kulturrådet vil til dette peke på at det ikke er riktig at den kunst- og kulturfaglige skjønnsmessige vurderingen slo ut likt før og etter at det ble avdekket at det opprinnelige vedtaket om tilskudd bygget på en faktafeil som klager kunne lastes for, og som hadde betydning for vedtaket. Dette fordi feilen fikk betydning for Kulturrådets vurdering av klagers profesjonalitet og gjennomføringsevne, noe som er en viktig del av det kunst- og kulturfaglige skjønnnet som utøves, og i særlig grad i saker om tildeling av flerårig kunstnerskapstilskudd. Dette er en ordning som i høy grad forutsetter profesjonalitet i håndteringen av virksomhetens økonomiske forhold, og dermed også tillitsvekkende og realistisk budsjett- og regnskapsføring.

Når Kulturrådet ikke godkjenner omdisponering av alle de ubrukte prosjektmidlene, men krever størstedelen av disse tilbake, må dette først og fremst ses i sammenheng med vilkårene for tilskuddet, om at midlene forutsetningsvis skal benyttes i perioden de er tildelt for.

Kulturrådet vil også peke på at det ikke er uvanlig at virksomheter på kunstfeltet må gjøre endringer i programplaner og ansettelsesforhold på grunn av avslag på søknader om tilskudd.»

Kulturrådet anbefaler at vedtaket med krav om tilbakebetaling opprettholdes.

Omgjøring av vedtak om tilskudd for 2026–2030

Kulturrådet gjør rede for sitt syn på saken og klagers anførsler i oversendelsesbrevet sendt departementet 26. januar 2026.

Innledningsvis skriver Kulturrådet at vedtaket om tildelingen for perioden 2026–2030 var ugyldig fordi «det bygget på feil faktum, at dette kunne lastes klager, og at feilen hadde betydning for vedtakets innhold».

Om adgangen til å omgjøre vedtaket, skriver Kulturrådet:

«De ulovfestede reglene om ugyldighet tar hensyn til dem som har fått sine interesser tilgodesett gjennom det opprinnelige vedtaket. Et vedtak som lider av feil vil kunne være gyldig på tross av at feilen har betydning for vedtaket, og på det grunnlaget ikke kunne omgjøres. Men så lenge vedtaket er ugyldig på grunn av feilen, skaper det ikke berettigede forventninger som kommer i veien for omgjøring, se bl.a. Graver (2015), s. 489 flg.

Feil i faktagrunnlaget kan klart nok lede til ugyldighet. Samfunnsmessige hensyn taler for at forvaltningen skal kunne endre sine vedtak slik at de er i tråd med de reelle faktiske forutsetningene. Feil i faktagrunnlaget kan oppstå blant annet på grunn av brudd på forvaltningens utredningsplikt etter forvaltningsloven § 17, eller fordi en privat part har oppgitt feil eller misvisende opplysninger i sin kontakt med forvaltningen.

Når det gjelder feil i faktagrunnlaget rundt den økonomiske situasjonen til tilskuddsmottakere, er dette sentral informasjon når nye vedtak om tilskudd skal fattes. Tilskuddsmidler fra staten skal gå til formålet med tilskuddsordningen, og ikke bli stående på tilskuddsmottakers konto ved underforbruk. Det vanlige er at ubrukte midler søkes omdisponert ved nye søknader om tilskudd, slik at disse midlene fraregnes det økonomiske behovet i tilskuddsperioden. Alternativt skal ubrukte tilskuddsmidler tilbakebetales. Systemet bygger på tillit til at søkere synliggjør hvilke midler de vil ha med seg fra tidligere periode når de søker tilskudd for ny periode.»

Deretter følger en omfattende redegjørelse for Kulturrådets vurdering av om tilskuddsvedtaket var ugyldig. Klager hadde oppført 1 550 000 kroner som «periodisering fra forrige tildeling» i budsjettåret 2026 i søknaden. Midlene var omtalt som «andre tilskudd fra Kulturrådet» og beskrevet som planlagt brukt til å «omskape og vise forestillingen «While in battle...». Øvrige 4 930 000 kroner var ikke tatt høyde for i budsjettet for 2026–2030 i søknaden, og Kulturrådet legger til grunn at dette gjør at tilskuddsvedtaket for denne perioden bygger på feil faktum. Kulturrådet viser til klagers redegjørelse for hvorfor disse midlene ikke ble budsjettet med, og legger til grunn at dette skyldtes et ønske om å sikre driften i tilfelle avslag på søknaden for 2026–2030. Vurderingen knytter seg til avsetninger fra forrige periode til prosjektet «Everyday rituals», som Kulturrådet mener fremstår «som buffer ved fremtidig eventuelt avslag på tilskuddssøknad, og reflekterte ikke reelle planer for kommende periode».

Kulturrådet drøfter deretter denne feilens betydning for vedtakets innhold, og klagers anførsel om at tilbakebetalingskravet for perioden 2021–2025 stiller klagers økonomiske situasjon lik som situasjonen søknaden ga uttrykk for:

«Etter ugyldighetsreglene er det ikke nødvendig å avklare sikkert at feilen hadde betydning for vedtakets innhold. Det er tilstrekkelig å vise at feilen må *kunne ha* påvirket avgjørelsens innhold, Se f.eks. Eckhoff/Smith (2018) s. 473.

Etter Kulturrådets syn er det ikke grunn til å tvile på at feilen virket inn på vedtakets innhold. For det første hadde feilen betydning for Kulturrådets vurdering av det økonomiske behovet i virksomheten. Hvis det hadde gått frem at virksomheten hadde flere millioner som var planlagt omdisponert, ville dette blitt hensyntatt ved beregningen av tilskuddssummen. Når det gjelder utmålingen av tilskuddssum er det dermed klart at feilen har betydning for vedtaket.

For det andre ville også informasjonen om den økonomiske praksisen og situasjonen kunne fått betydning for Kulturrådets vurdering av klagers profesjonalitet og egnethet til å oppnå tilskuddsordningens formål. Informasjonen kunne ledet til nedprioritering på tross av den øvrige kunst- og kulturfaglig skjønsmessige vurderingen, fordi man ville vurdert at andre søkere var mer aktuelle for prioritering. Selv om vurderingen av kompaniets kunstneriske kvaliteter ikke kan hevdes påvirket av feilen, inngår det altså andre momenter i det kunst- og kulturfaglige skjønnnet som har blitt påvirket av den. Som retningslinjene for tilskuddsordningen legger til grunn, vektlegges profesjonalitet og gjennomføringsevne, ved siden av at det vektlegges om det har vært avvik ved økonomiske vilkår for tidligere tilskudd. Etter Kulturrådets syn er disse momentene særlig relevante når det er snakk om en virksomhet som har blitt tildelt høye tilskuddssummer over en årrekke.»

Kulturrådet konkluderer med at tilskuddsvedtaket i utgangspunktet er ugyldig, og vurderer om det likevel må anses gyldig etter en helhetsvurdering:

«Det tredje spørsmålet er om vedtaket likevel må vurderes som gyldig, fordi det etter en helhetsvurdering der det tas høyde for i hvilken grad klager er å bebreide for feilen, feilens karakter, hensynet til innrettelse og eventuelle andre forhold som kan ha hatt reparerende effekt på feilen eller resultatet av den, foreligger særlige grunner for det.»

Kulturrådet er enig med klager i at organet hadde en viss kjennskap til at enkelte midler ikke var brukt i tråd med forutsetningene i det opprinnelige tilskuddsvedtaket for 2021–2025, på grunn av godkjente årsrapporter for 2022 og 2023. Kulturrådet legger imidlertid til grunn at dette var midler som var avsatt til «prosjekter som skulle avvikles i inneværende tildelingsperiode». Ettersom midlene ikke var med i søknaden for neste periode, ble midlene ikke tatt med i grunnlaget for vedtaket om tilskudd for 2026–2030.

Videre peker Kulturrådet på at det er opplysningene søker selv gir som utgjør «den sentrale delen av avgjørelsesgrunnlaget» i søknadssaker. Videre skriver Kulturrådet:

«Etter Kulturrådets syn er helheten i [klagers praksis for føring av avsatte midler til «Everyday rituals»] ikke i tråd med partens sannhets- og opplysningsplikt, og kan etter Kulturrådets vurdering framstå som bevisst misledende fremstilling, med mål om å ivareta økonomisk fleksibilitet i virksomheten uavhengig av resultatet på virksomhetens tilskuddssøknader. Praksisen ga ikke Kulturrådet mulighet til å danne seg et realistisk bilde av klagers økonomi eller kunstneriske planer, og slik foreta en tilfredsstillende

kunst og kulturfaglig vurdering av klagers profesjonalitet eller egnethet til å oppfylle tilskuddsordningens formål.

At Kulturrådet visste at det var avsatt høye summer til prosjekter gjennom rapporteringen frem til 2023, men ikke gikk inn for å oppdrive nærmere informasjon om disse planene, kan ikke få avgjørende betydning i denne sammenhengen. Kulturrådet hadde ikke grunn til å tvile på at de regnskapsførte avsetningene i rapporteringen var reelle og skulle benyttes etter planen, og informasjonen som fremgikk av søknaden ga ikke oppfordring til å gjøre nærmere undersøkelser rundt dette.»

Deretter drøftes betydningen av at klager leverte årsrapport for 2024 noen dager etter tilskuddsvedtaket for 2026–2030 ble fattet. Rapporten viste økt ubrukt avsetning fra forrige periode sammenliknet med rapporten for 2023. Kulturrådet tar selvkritikk på at rapporteringsfristen ble utsatt til etter vurderingene av søknader for ny periode, men legger likevel til grunn at rapporten totalt sett må «tale i klagers disfavør» fordi den ga «et helt annet bilde enn det søknaden om tilskudd gjorde».

Kulturrådet kommer til at klager «er nærmest å bære ansvaret» for at feil faktum ble lagt til grunn, og går over til å vurdere betydningen av at klager har innrettet seg etter tilskuddsvedtaket og godkjente årsrapporter. Kulturrådet tar først selvkritikk for at det ikke ble stilt oppfølgingsspørsmål til de innleverte rapportene, men skriver deretter:

«Samtidig gjelder rapporten ett av fire år i en tilskuddsperiode, hvor det er praksis for å godkjenne at prosjekter blir forskjøvet og at deler av tilskuddsmidlene må periodiseres i forbindelse med dette. Endelig aksept for hvordan tilskuddsmidlene har blitt brukt kan ikke sies å foreligge før sluttrapporten for perioden er godkjent, og sett i sammenheng med aksept av eventuelle nye tilskuddsbrev, dersom søker blir innvilget ny periode. Godkjenningen av denne årsrapporten kan dermed ikke få slik betydning for rettmessig innrettelse som klager gir uttrykk at den bør.

Til dette må det også kunne tillegges at Kulturrådet etter at rapporten var godkjent, ba virksomheten om redegjørelse for bruk av de gjestående midlene i 2025. Her ble det tydelig gitt uttrykk for at det var behov for mer informasjon om den reelle økonomien og kunstneriske virksomheten i kompaniet før tilskuddsbrevet for 2026 kunne undertegnes. Dette burde etter Kulturrådets vurdering oppfattes som et ytterligere signal om at den godkjente rapporten for 2024 ikke betød at de økonomiske forholdene for tilskuddsperioden som helhet var akseptert.

Klager mener det må få stor vekt at det gikk lang tid fra vedtaket om tilskudd til omgjøringsvedtaket. Kulturrådet er uenig i vurderingen av at det gikk lang tid mellom disse vedtakene, og mener uavhengig av denne vurderingen at tidsaspektet ikke kan få avgjørende betydning i denne saken. Vedtaket om tilskudd ble fattet i slutten av august 2025, mens omgjøringsvedtaket ble fattet tre måneder senere, i slutten av november 2025. For at det skulle være mulig å hente inn den nødvendige

informasjonen for å avdekke feilen, mens klagers rett til kontradiksjon ble ivaretatt, måtte det nødvendigvis gå noe tid før saken kom så langt at omgjøring var aktuelt.»

Siste punkt i Kulturrådets drøftelse om omgjøring og ugyldighet gjelder forholdet mellom omgjøringsvedtaket og tilbakebetalingsvedtaket:

«Til slutt må det tas stilling til hvorvidt tilbakebetalingskravet, som det ble varslet samtidig som vedtaket om omgjøring ble sendt ut, innebærer en reparasjon av feilen som tilsier at vedtaket om tilskudd likevel må anses som gyldig. Dette må i så fall være fordi tilbakebetalingskravet retter opp den vesentligste delen av feilen, ved at den økonomiske situasjonen Faglig utvalg for dans og Faglig utvalg for teater antok at lå til grunn på vedtakstidspunktet, faktisk gjør det etter gjennomføringen av tilbakebetalingskravet. Dersom man ser det slik at det var avviket mellom fremstillingen av den økonomiske situasjonen og den reelle økonomiske situasjonen som var grunnen for vedtaket om omgjøring, vil tilbakebetalingskravet og omgjøringsvedtaket sett i sammenheng fremstå som «dobbelt straff» for feilen ved faktagrunnlaget for vedtaket som klager står ansvarlig for. [...]

Uavhengig av dette, ville tilbakebetalingskravet etter Kulturrådets vurdering ikke kunne reparere den delen av feilen som gjelder klagers praksis for regnskapsføring av ubrukte tilskuddsmidler og betydningen dette fikk i den kunst- og kulturfaglige skjønnsutøvelsen i fagutvalget.»

Endelig drøfter Kulturrådet om omgjøringsvedtaket er urimelig eller uforholdsmessig. Kulturrådet legger til grunn at hensynet til innrettelse ikke kan få avgjørende betydning fordi feilen skyldes forhold som klager kan bebreides for. Kulturrådet legger til grunn at innrettelsesvurderingen er en del av ugyldighetsvurderingen, og at «konstatering av ugyldighet fører til at omgjøring ikke er urimelig» fordi «ugyldighetsvurderingen inkluderer forholdsmessighetsbetraktninger», under henvisning til Rt. 2011 s. 204 og Rt. 2008 s. 560. Kulturrådet konkluderer med at omgjøringsvedtaket ikke er grovt urimelig eller uforholdsmessig.

4. Departementets vurdering

Kulturrådet har i samsvar med forvaltningsloven § 33 tilrettelagt saken og oversendt den til Kultur- og likestillingsdepartementet for endelig avgjørelse.

Rett klageinstans

Klager anfører primært at statsråd Jaffery har vært involvert i saken på en slik måte at det må anses som en instruks til Kulturrådet om å reagere overfor Impure Company, som i realiteten har avgjort saken. Subsidiært anfører klager at statsråden er inhabil.

Kulturrådet opererer på armlengdes avstand fra politisk ledelse, og kan ikke instrueres i enkeltsaker om tilskudd eller det kunst- og kulturfaglige skjønn. Kulturrådet er likevel

forvaltningsmessig underlagt Kultur- og likestillingsdepartementet, og dermed kultur- og likestillingsministerens ansvar.

Rådet forvalter over én milliard kroner gjennom Norsk kulturfond. Det er derfor helt i kjernen av kultur- og likestillingsministerens ansvarsområde å følge opp Kulturrådets forvaltning, for å kunne sikre tillit til ordningene og forsvarlig og korrekt bruk av felleskapets midler. Departementet mister ikke kompetanse som klageinstans som følge av generell oppfølging av underliggende organer.

Har statsråden instruert Kulturrådet?

I spørsmålet om instruksjon er det rettslige utgangspunktet at det er organet som fattet det formelle vedtaket som har avgjort saken i første instans, jf. lovkommentarer til forvaltningsloven ved Bernt og Tøssebro (2025), note 501:

«Hvis en sak har vært drøftet mellom et underordnet og et overordnet forvaltningsorgan, kan det oppstå tvil med hensyn til hvilket organ som traff vedtaket, og dermed om hvem som er klageinstans. Avgjørende er hvilket organ som i realiteten er ansvarlig for innholdet av vedtaket. Dette vil avhenge av hvor direkte og fullstendig overinstansen har vurdert saken, og hvor klare og presise direktiver den har gitt til underinstansen med hensyn til vedtakets innhold.»

Både statsråd Jaffery og departementet har vurdert statsrådens tilknytning til saken. Det er helt klart at statsråden ikke har instruert Kulturrådet.

Statsråden har ikke vært inne i den konkrete saken på noen måte. Vedtaket gjelder omgjøring av tilskudd til Impure Company i perioden 2026–2029. Statsråden har ikke diskutert denne saken (eller andre enkeltsaker) med Kulturrådet, hverken skriftlig eller muntlig. Statsråden har ikke vurdert saken overhodet.

Når det gjelder rådsmøtet 26. november 2025 deltok kultur- og likestillingsministeren på første del av møtet som ikke dreide seg om konkrete saker. Bakgrunnen for besøket var at det hadde vært offentlig debatt om flere av Kulturrådets saker. I møte understreket statsråden helt generelt viktigheten av god forvaltningsskikk, herunder spørsmål om råd- og utvalgsmedlemmers adgang til å søke selv, praksis for behandling av rapporter og søknader om utsettelse for gjennomføringsperiode, og habilitet. Statsråden snakket ikke om enkeltsaker, ei heller oppfordret hun til å ta tak i eldre saker på generelt grunnlag.

Det er heller ikke holdepunkter i referatet fra Kulturrådets møte eller Kulturrådets egen gjengivelse av saken for å konkludere med at statsråden har instruert Kulturrådet.

Departementet viser også til at Kulturrådets fagutvalg for hhv. dans og teater innstilte på å omgjøre vedtaket om tilskudd til Impure Company allerede 20. november 2025, altså 6 dager før statsråden deltok i rådsmøtet. Det er altså Kulturrådssystemet selv som har iverksatt

denne prosessen. Dette viser med tydelighet at det ikke kan være hold i anførselen om at det var statsråden som tok initiativ til omgjøringen.

Er statsråden inhabil?

Statsråd Jaffery har, i henhold til forvaltningsloven § 8, vurdert sin egen habilitet overfor Impure Company.

Statsråden har ingen nær personlig tilknytning til personer tilknyttet Impure Company.

En eventuell inhabilitet må dermed i tilfelle bero på at det er andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til hennes upartiskhet, jf. forvaltningsloven § 6 andre ledd. Klager anfører at statsråden har «engasjert seg så sterkt for å få fattet det aktuelle omgjøringsvedtaket at hun møtte personlig i rådet» og at det derfor foreligger «en klar forutinntatthet». Denne anførselen ser ut til å bygge på den samme uriktige forutsetningen som klagers primære anførsel, nemlig at statsråden har involvert seg i den konkrete saken. Når hun ikke har det, er det heller ikke holdepunkter for å konkludere med at det foreligger noen forutinntatthet, eller at statsråden har tatt forhåndsstandpunkt.

Etter forvaltningsloven § 6 andre ledd siste punktum skal det ved habilitetsvurderingen legges vekt på om en part har reist habilitetsinnsigelse, slik Impure Company har gjort. Dette skal imidlertid bare legges vekt på ved tvilstilfeller, jf. lovkommentarene ved Bernt og Tøssebro (2025), note 91:

«Begrunnelsen for denne regelen er at en slik inhabilitetsinnsigelse vil kunne «øke temperaturen» i saken, samt at det ikke er ønskelig at parten skal føle at hen ikke får upartisk behandling. Men dette gjelder bare i grensetilfelle. En part skal ikke etter eget valg kunne skyve en uønsket tjenestemann ut av saken ved en inhabilitetsinnsigelse.»

Da dette ikke er et tvilstilfelle, kan inhabilitetsinnsigelsen ikke få betydning for vurderingen.

Statsråden er kommet til at hun ikke er inhabil. Departementet er etter dette rett klageinstans i saken, og vil behandle saken på vanlig måte.

Krav om tilbakebetaling

Klager ser ut til å forutsette at vedtaket om tilbakebetaling bygger på den påstått underkommuniserte summen som ble søkt overført i søknaden som tilskudd for 2026–2030. Dette er, etter departementets vurdering, en uriktig forutsetning.

Vedtaket om tilbakebetaling er begrunnet i at tilskuddet ikke er benyttet innenfor den tildelte tilskuddsperioden 2021–2025, og dermed ikke i tråd med forutsetningene i vedtaket om tildeling.

Første spørsmål er om klager faktisk har brutt forutsetningene for vedtaket. Det følger av Kulturrådets vedtak om tildeling av tilskudd 27. august 2020 (kalt «kontrakt») at «Kr 1 800

000 gis som tilsagn for 2021, og kr 3 800 000 gis som tilsagn for hvert av årene 2022, 2023, 2024 og 2025.»

Klager har sendt inn en aksept av disse vilkårene («svarskjema kontrakt») der klager selv bekrefter at startdato for gjennomføringsperioden er 1. januar 2021 og sluttdato er 31. desember 2025.

Departementet finner det klart at klager har brutt forutsetningene for tildelingen ved å ikke benytte midlene til det omsøkte formålet innenfor gjennomføringsperioden.

Neste spørsmål er om Kulturrådet kan kreve midlene tilbake. Det følger av forskrift 12. desember 2003 nr. 1938 (reglement for økonomistyring i staten) § 15 andre ledd at «tilskuddsforvaltere skal ivareta kontroll med at tilskuddsmottakere oppfyller de vilkår som er stilt for tilskuddet». Dette gjelder både kontroll med at tilskuddet brukes til det formål som er bestemt, men også på den måten og til den tid som er bestemt.

Det er videre klart at et forvaltningsorgan i utgangspunktet kan kreve tilbake tilskudd som ikke brukes i tråd med forutsetningene. Dette følger både av alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper, men også eksplisitt av både forskrift om Norsk kulturfond § 10 tredje ledd og Kulturrådets vedtak 27. august 2020:

«Tilskuddsmidler som ikke brukes etter forutsetningene, skal tilbakebetales til Kulturrådet.»

Det er altså ikke tvilsomt at Kulturrådet i utgangspunktet kan kreve tilbake det ubrukte tilskuddet. Kulturrådets praksis for godkjenning av søknader om overføring av midler kan ikke forandre dette. Det må som hovedregel være tale om en langvarig, klar og ensartet praksis for å bygge rett på forvaltningspraksis, jf. Rt. 1992 s. 1263, Rt. 1990 s. 1235 og Rt. 2005 s. 1757 avsnitt 45. Det kan vanskelig bygges noen rett på en praksis i et forvaltningsorgan dersom praksisen er uklar, slik klager hevder at den er. Videre er departementet som klageinstans i alle fall ikke bundet av underinstansens praksis. Når ubrukt tilskudd som hovedregel kan kreves inn, kan ikke en uklar praksis i et underliggende organ forandre dette. I tillegg må et forvaltningsorgan kunne justere praksis for slike vurderinger innenfor rammene av forbudet mot usaklig forskjellsbehandling og myndighetsmisbruk. Departementet kan ikke se at det grunnlag for å konkludere med at noe slikt har forekommet her.

Spørsmålet er dermed om Kulturrådet må anses å ha godkjent at Impure Company kan beholde eller overføre tilskuddet i denne konkrete saken.

Etter departementets vurdering er det vesentlig forskjell mellom godkjenning av omdisponeringer internt i en gjennomføringsperiode og utenfor den. Vedtaket om tildeling gjelder for 2021–2025. Det vil si at Kulturrådets fagutvalg har gjort en kunst- og kulturfaglig helhetsvurdering av om virksomheten skal få tilskudd for denne perioden, i konkurranse med

andre virksomheter. Søknader om omdisponering internt i en tildelt periode, kan derfor være i tråd med det opprinnelige vedtakets forutsetninger. Omdisponeringer ut av perioden vil sjelden være det, fordi Kulturrådet allerede i de opprinnelige tildelingsvedtakene har tatt stilling til gjennomføringsperioden for de omsøkte prosjektene, og hvor mye tilskudd som skal gis for at disse kan gjennomføres i henhold til søknaden. Dersom tilskuddet ikke brukes i den forutsatte perioden, er det naturlig at det gjøres en helt ny vurdering av om tilskuddet skal gis, i konkurranse med andre søkere. Dermed kan terskelen for godkjenning av omdisponeringen internt i en periode være lavere enn for omdisponeringer ut av en periode.

Videre legger departementet til grunn Kulturrådets forklaring om at en forutsetning for godkjenning av omdisponeringer innenfor gjennomføringsperioden «har vært en forventning om at Impure Company faktisk gjennomførte de tidligere planlagte prosjektene og at omdisponeringen var midlertidig» (vedtaket om tilbakebetaling). Det fremgår at mye av omdisponeringene skyldtes utsettelse som følge av covid-19. Etter departementets vurdering er det både naturlig og i tråd med argumentasjonen over at det settes en strek for tilskuddet til disse prosjektene ved utløpet av opprinnelige gjennomføringsperiode. Dersom prosjektene fortsatt er relevante, av høy kvalitet og gjennomførbare kan Impure Company søke på nytt. En slik løsning vil sikre at omdisponeringer er midlertidige (i betydningen at utsettelse ikke gir en varig mulighet til å selv velge fritt når pengene skal brukes), og at prosjektene blir vurdert i konkurranse med andre søknader.

Departementet forstår klager slik at Kulturrådet burde varslet Impure Company tidligere, eller unnlatt å godkjenne rapporter dersom meningen var at tilskuddet måtte brukes opp innen utgangen av 2025. Og at godkjenningen av rapportene må sees på som en godkjenning av at Impure Company kan beholde tilskuddet også utenfor den opprinnelige tildelingsperioden. Departementet legger til grunn at godkjenningen av rapportene ikke kan sees på som noen garanti om å få beholde tilskuddet etter perioden. Det er ikke godkjent noen *sluttrapport* for perioden. Godkjenning av *årsrapportene* der informasjon om at klager hadde mer igjen av tilskuddet enn det som var meningen fremgikk, kan i høyden sees på som en godkjenning av omdisponeringer innenfor det opprinnelige vedtakets rammer. Dette gjelder også rapporten for 2024, som ble godkjent etter tildelingen av tilskudd for ny periode 2026–2030, selv om Kulturrådet burde ha stilt spørsmål ved den høye avsetningen før en eventuell godkjenning av denne rapporten.

Klager har anført at vedtaket er sterkt urimelig og uforholdsmessig. Det skal svært mye til for at et forvaltningsvedtak er ugyldig som følge av urimelighet. Et vedtak om tilbakebetaling som følger opp klare forutsetninger i et opprinnelig tilskuddsvedtak er ikke rettslig sett urimelig.

Vedtaket er heller ikke uforholdsmessig. Vilåret om gjennomføringsperiode er objektivt og kjent for tilskuddsmottaker. Tilskuddsmottaker kan ikke kreve å beholde tilskudd utover gjennomføringsperioden som følge av «pandemi og nøktern økonomistyring». Det er forvaltningen som slår fast forutsetningene for tilskuddet, og eventuelle endringer må i tilfelle godkjennes. Klager hadde ingen berettigede forventninger om å beholde og bruke tilskuddet

etter utgangen av 2025. Vedtaket om tilbakebetaling har dermed samme effekt som et helt ordinært avslag på en søknad om tilskudd. Vedtaket er ikke særlig inngripende, og selv om det på samme måte som avslag kan ha betydning for driften, er det ikke uforholdsmessig.

Departementet er kommet til at Kulturrådets vedtak om tilbakebetaling av tilskudd for perioden 2021–2025 er gyldig. Klagen tas ikke til følge.

Dersom det er grunnlag for å se de to vedtakene i sammenheng, må det i tilfelle være fordi vedtaket om tilbakebetaling har betydning for vedtaket om omgjøring av tilskudd for perioden 2026–2030. Departementet kommer tilbake til dette under drøftelsen av omgjøringsvedtaket.

Omgjøring av vedtak om tilskudd for 2026–2030

Spørsmålet er om Kulturrådets vedtak om omgjøring av vedtak om tilskudd til Impure Company fra ordningen Fri scenekunst – Kunstnerskap for perioden 2026–2030 skal opprettholdes.

Rettslig grunnlag

Forvaltningens adgang til å omgjøre ugyldige vedtak av eget tiltak følger av forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c:

«Et forvaltningsorgan kan omgjøre sitt eget vedtak uten at det er påklaget dersom c. vedtaket må anses ugyldig.»

Det første spørsmålet er dermed om vedtaket er ugyldig som følge av at det bygger på feil faktum. Dersom feil faktum er lagt til grunn, vil tilskuddsvedtaket ofte være heftet med en innholdsmangel og som hovedregel være ugyldig, uavhengig av om forvaltningen eller parten kan bebreides, jf. HR-2016-2017-A avsnitt 63 og Rt. 2002 s. 19 (på s. 34).

Dette utgangspunktet må imidlertid modereres noe. I de fleste tilfeller fører det at feil faktum er lagt til grunn til ugyldighet fordi forvaltningsorganet ikke hadde hatt hjemmel til å fatte vedtaket eller kommet til resultatet i saken dersom korrekt faktum hadde blitt lagt til grunn.

Dersom både vurderingen og resultatet i saken (i teorien) *kunne* ha blitt det samme som i det opprinnelige tilskuddsvedtaket er det mer nærliggende å se feilen som en feil ved grunnlaget for den faktiske skjønnsutøvelsen som ikke uten videre leder til ugyldighet.

I så fall er ugyldighetsvurderingen mer lik den som følger av beskrivelsen av gjeldende rett i forarbeidene til ny forvaltningslov, NOU 2019:5, punkt 33.2.2:

«Når det gjelder avgjørelser som har tilstrekkelig hjemmel, men som det likevel hefter mangler ved, løser ugyldighetsspørsmålet seg opp i en toleddet vurdering:

For det første må det være en viss mulighet for at feilen har virket inn på avgjørelsens innhold. Er det tale om rettslige eller faktiske feil ved skjønnsutøvelsen, formuleres

dette som et krav om at feilen må kunne ha påvirket avgjørelsens innhold for at ugyldighet skal inntre. [...]

For det annet må det foretas en samlet vurdering av bl.a. feilens art og omfang, hvorvidt ugyldighet er til gunst eller skade for parten, hvor lang tid som har gått, og om parten selv er å bebreide for feilen.»

Dette er altså en toleddet vurdering. For det første må det være en mulighet for at feilen kan ha påvirket vedtakets innhold, og for det andre må det gjøres en helhetsvurdering.

Er vedtaket basert på feil faktum?

Det er ikke tvilsomt at vedtaket bygger på feil faktum. Kulturrådets fagutvalg la til grunn til at klager hadde 1 550 000 kroner igjen fra forrige tilskuddsperiode, mens realiteten var 6 480 000.

Fører feilen uten videre til at vedtaket er ugyldig?

Etter departementets vurdering står vi overfor et grensetilfelle mellom de sakene som uten videre vil lede til ugyldighet og der det må gjøres en toleddet vurdering. Kulturrådet viser til at de ville kommet til et annet resultat dersom de hadde lagt korrekt faktum til grunn.

Departementet kommer tilbake til den konkrete vurderingen av dette, men legger til grunn at det generelt skal lite til for at feil faktum kan ha hatt (i alle fall en viss) betydning for resultatet. Terskelen for ugyldighet som følge av at feil faktum har påvirket vedtakets innhold (se under) kan derfor ikke være for høy. Etter departementets vurdering ligger saken derfor nokså tett opptil de tilfellene der man uten videre kan konstatere ugyldighet.

I dette tilfellet har imidlertid Kulturrådet både materiell og personell kompetanse til å komme til nøyaktig samme resultat som i det opprinnelige tilskuddsvedtaket. Det er en skjønnsmessig helhetsvurdering av korrekt faktum som i tilfelle vil lede til et annet resultat. Etter departementets vurdering er det derfor riktig å gjøre en toleddet vurdering av om vedtaket er ugyldig. Hensynet til klagers rettsikkerhet taler også for denne konklusjonen i tvilstilfeller.

Kan feilen ha påvirket vedtakets innhold?

Neste spørsmål er om det kan ha hatt betydning for vedtakets innhold at feil faktum ble lagt til grunn.

Etter departementets vurdering er det avgjørende om Kulturrådet hadde adgang til å vurdere den søkende virksomhetens, eller i alle fall de omsøkte delene av virksomhetens, økonomiske forhold ved vurderingen av søknaden.

Lov om Kulturrådet § 1 lyder:

«Kulturrådet har som formål å stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk og å bidra til at kunst og kultur skapes, bevares, dokumenteres og gjøres tilgjengelig for flest mulig.»

Samme lov § 2 andre ledd lyder:

«Kulturrådet skal forvalte Norsk kulturfond og andre statlige tilskudd som er lagt til rådet, og være et rådgivende organ for staten i kulturspørsmål.»

Forskrift om tilskudd fra Norsk kulturfond § 7 første, andre og fjerde ledd lyder:

«Rådet fatter vedtak om tilskudd på grunnlag av kunst- og kulturfaglig skjønn innenfor de overordnede føringer som er gitt av Stortinget og departementet.

Tildelingene skal baseres på en helhetsvurdering av de innkomne søknadene. Kvalitetsmessige kriterier skal legges til grunn.

Rådet kan fastsette nærmere retningslinjer og tildelingskriterier, herunder presiseringer av hvem som kan søke etter [§ 3](#). Disse publiseres på Kulturrådets nettsider.»

Retningslinjene for ordningen Fri scenekunst – kunstnerskap punkt 5 – «Vurdering av søknaden» første avsnitt lyder:

«I vurderingen av alle søknader til Norsk kulturfond legges det vekt på faglig innhold, profesjonalitet og kvalitet. Søknadens relevans i forhold til ordningens formål, Kulturrådets overordnede strategi og områdeplan for scenekunst vurderes også. Andre hensyn som vektlegges i den samlede prioriteringen av søknader er gjennomføringsevne, geografisk spredning og bredde i uttrykk, stemmer og sjangre.»

Samme retningslinjer punkt 7 gjelder utmåling av tilskuddet og lyder:

«Kulturrådet fullfinansierer som hovedregel ikke prosjekter. Det kan gjøres unntak i spesielle tilfeller.

Kulturrådet kan, i kontrakt for tilskudd (heretter kontrakten), stille krav om at tilskuddet kun kan disponeres til definerte deler av prosjektet. Dersom en søknad omfatter elementer som faller utenfor ordningen, vil tilskuddet bli redusert deretter.»

Det fremgår altså ikke direkte av de gjennomgåtte kildene at Kulturrådet kan legge vekt på virksomhetens økonomiske forhold ved vurderingen av søknaden. Departementet finner det likevel klart at Kulturrådet har anledning til det. For det første fremgår det klart at tildelingene skal baseres på en «helhetsvurdering av de innkomne søknadene». Det skal blant annet legges vekt på «profesjonalitet» og «gjennomføringsevne». Skal man vurdere dette, må man

nødvendigvis vurdere søkers om økonomiske forhold tilsier at de omsøkte prosjektene er gjennomførbare på en profesjonell og realistisk måte.

Konklusjonen støttes av at Kulturrådet har langvarig og entydig praksis for å gjøre slike behovsprøvinger. At Kulturrådet vurderer økonomiske forhold som en sentral del av helhetsvurderingen av søknaden kommer tydelig frem av at søkerne må levere detaljerte budsjetter for søknadsperioden som vedlegg til søknaden. I Impure Companys tilfelle var dette vedlegget på 14 sider. Standpunktet støttes ytterligere av at den siterte utmålingsregelen gjør det klart at Kulturrådet normalt ikke «fullfinansierer» prosjekter.

Konklusjonen støttes også av grunnleggende styringsprinsipper for økonomistyring i staten. I Reglement for økonomistyring i staten, forskrift 12. desember 2003 nr. 1938 § 4 første ledd bokstav b, fremgår det at alle statlige virksomheter skal «sikre at [...] ressursbruken er effektiv». Man kan ikke sikre effektiv ressursbruk om man ikke kan vurdere behovet for og effekten av at et tilskudd gis.

Endelig støttes konklusjonen av rimelighetsbetraktninger: Det gir lite mening å ha en tilskuddsordning der man ikke vurderer om og hvor mye tilskudd som bør gis for at prosjektene som anses støtteverdige kan gjennomføres, og dermed om tilskuddet faktisk vil bidra til at «kunst og kultur skapes, bevares, dokumenteres og gjøres tilgjengelig», jf. Kulturrådslovens formålsbestemmelse.

Når departementet er kommet til at Kulturrådet kan legge vekt på økonomiske forhold i vurderingen av søknaden, og at dette er en sentral del av vurderingen, er det klart at det kan ha hatt betydning for resultatet i saken at Kulturrådet har lagt til grunn vesentlig gale opplysninger om økonomiske forhold. Departementet kommer tilbake til betydningen av tilbakebetalingskravet.

Helhetsvurdering

En sentral del av klagen og Kulturrådets argumentasjon knytter seg til hvem som er nærmest å bære ansvaret for at feil faktum ble lagt til grunn. Når feil faktum er lagt til grunn og feilen kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold, skal det mye til for at vedtaket kan anses gyldig som følge av en helhetsvurdering. Fordi det likevel ikke kan utelukkes helt, og av hensyn til å ta stilling til klagers anførsler, finner departementet likevel grunn til å gjøre vurderingen. Vurderingen baserer seg blant annet på feilens art og omfang, om ugyldighet er til skade for parten, hvem som er nærmest å bære ansvaret for feilen og om parten har innrettet seg etter et vedtak (tidsaspektet).

Når det er etablert at søkers økonomiske forhold er en vesentlig del av helhetsvurderingen av søknaden, er det en nokså sentral feil at gale opplysninger om økonomiske forhold av relevans for søknaden er lagt til grunn. Feilens omfang er også vesentlig: Det underrapporterte tilskuddet er på nesten fem mill. kroner. Disse momentene taler for at tilskuddsvedtaket er ugyldig.

Neste spørsmål er hvem som kan lastes for at feil faktum ble lagt til grunn.

Retningslinjene for ordningen og søknadsskjemaet gir ikke noe klart svar på om søker hadde en rettslig plikt til å opplyse om de ubrukte tilskuddene fra forrige periode. Departementet finner det ikke nødvendig å ta stilling til dette, fordi klager i dette tilfellet burde ha skjønt at han burde ha opplyst om midlene.

For det første har klager selv i søknaden ført opp 1,55 mill. kroner i under kolonnen «Andre tilskudd fra Kulturrådet» med kommentaren «Andre tilskudd fra Kulturrådet 2026 er periodisering fra siste tildelingsrunde». Dette ga Kulturrådet en berettiget forventning om at det var dette beløpet som totalt var ment å overføres fra forrige periode. Videre taler søknaden for at klager hadde skjønt at det gjenstående tilskuddet kunne være relevant for vurderingen av den nye søknaden.

Klagers redegjørelse 10. november 2025 om ubrukte tilskuddsmidler trekker også i denne retning. Klager skriver at covid-19-pandemien påvirket bruken av midlene i og etter 2021 og «skapte samtidig behov for å for å planlegge langsiktig og med en beredskap for det tilfelle at Impure eventuelt ikke skulle få tildelt støtte for perioden 2026-2030». Som redegjort for under drøftelsen av tilbakebetalingssaken, er det ikke anledning til å benytte tilskuddsmidler for en gitt periode utenfor perioden. Departementet er enig med Kulturrådet i at klagers redegjørelse samlet sett tilsier at klager har ønsket å sikre drift basert på offentlige tilskudd uavhengig av om ny søknad ble innvilget eller ikke. Dette er ikke en legitim motivasjon for å unnlate å opplyse om tilskuddet.

Kulturrådet opplyser i oversendelsesbrevet følgende om hva som er praksis ved søknader om nytt tilskudd fra søkere som har tilskudd for pågående periode:

«Det vanlige er at ubrukte midler søkes omdisponert ved nye søknader om tilskudd, slik at disse midlene fraregnes det økonomiske behovet i tilskuddsperioden. Alternativt skal ubrukte tilskuddsmidler tilbakebetales.»

Klagers kontaktperson i søknaden sitter i Kulturrådet og leder fagutvalget som behandler søknadene til kunstnerskapsordningen. Det må forutsettes at klager derfor var eller burde ha vært kjent med hvilken praksis som var vanlig. Klager redegjør for at planen var å beholde de ubrukte midlene, og burde derfor ha opplyst om (alle) disse i søknaden, fordi midlene ellers ikke kan beholdes uten videre. Dermed burde klager også ha opplyst om midlene uavhengig av om han faktisk var kjent med praksis eller ikke.

Departementet er kommet til at klager i alle fall delvis kan lastes for at feil faktum ble lagt til grunn. Dette taler for ugyldighet.

Departementet er imidlertid også kommet til at Kulturrådet delvis kan lastes for at feil faktum ble lagt til grunn. Kulturrådet kan behandle søknader basert på informasjonen som fremkommer der. Utredningsplikten i forvaltningsloven § 17 vil sjelden gi Kulturrådet en plikt

til å undersøke andre, tilgrensede forhold ved søkers virksomhet. I denne saken er det imidlertid snakk om ubrukte midler fra samme tilskuddsordning og det er de samme fagfelleorganene som er ansvarlig for behandling av både rapporter for det første tilskuddet og søknaden om nytt tilskudd. Når departementet er kommet til at det er en viss anledning til å se de ulike tilskuddene i sammenheng, må det også forventes at forvaltingsorganet har oversikt over såpass tilknyttede forhold som det er snakk om her. Kulturrådet burde også ha satt frist for levering av rapport 2024 til før behandlingen av den nye søknaden. Alternativt kunne Kulturrådet ha gjort det klarere at alt ubrukt tilskudd skulle opplyses om i ny søknad.

Forhold på Kulturrådets side taler dermed mot at vedtaket er ugyldig, men ikke med særlig tyngde. Forholdene er ikke sentrale for vurderingen av søknaden og innebærer heller ikke brudd på regelverk. I tillegg kan klager også lastes for at feil faktum ble lagt til grunn.

Det taler mot ugyldighet at omgjøring vil være til ugunst for klager. Dette kan imidlertid ikke veie særlig tungt når klager i alle fall delvis kan klandres for feilen som leder til ugyldighet.

Hensynet til innrettelse kan heller ikke få avgjørende betydning. Vedtaket om tilskudd ble fattet 25. august. Vedtaket om omgjøring ble formidlet til klager 1. desember. Drøye tre måneder mellom vedtakene er ikke særlig lang tid. Innrettelse over så kort tid kan ikke begrunne opprettholdelse av det ugyldige vedtaket om tilskudd for den lange perioden på fem år. Videre er det ikke foretatt noen utbetalinger. Klager opplyser om å ha lagt planer på bakgrunn av tildelingsvedtaket. Det er imidlertid ikke spesielt byrdefullt å gjøre om på nylig lagte planer over en måned før planene tidligst kunne blitt iverksatt.

Departementet er kommet til at vedtaket om tilskudd for 2026–2030 er ugyldig.

Departementet har lagt avgjørende vekt på at feil faktum er lagt til grunn og at det kan ha hatt betydning for vedtakets innhold.

Har tilbakebetalingskravet betydning for ugyldighetsvurderingen?

Klager anfører at det ikke er «årsakssammenheng mellom den påståtte informasjonsmangelen og behovet for støtte i fremtiden». Klager peker på at den faktiske situasjonen etter at gammelt tilskudd er tilbakebetalt er «nøyaktig slik den ble beskrevet i den opprinnelige søknaden» og at «det fremstår som selvmotsigende å legge til grunn at eksistensen av oppsparte midler gjør støtte overflødig, samtidig som Kulturrådet nekter virksomheten å benytte disse midlene».

Spørsmålet er altså om tilbakebetalingsvedtaket gjør at de uriktige forutsetningene for Kulturrådets vedtak om tildeling har bortfalt, og at det dermed ikke kan ha virket inn på det opprinnelige vedtakets innhold at feil faktum ble lagt til grunn.

Klagers anførsel kan ikke føre frem. Selv om tilbakebetalingskravet gjør at de økonomiske forholdene i Impure Company blir tilsvarende som i søknaden, er ikke korrekt faktum lagt til grunn. Det fremgår av retningslinjene for ordningen (siteret ovenfor) at søknadene vurderes basert på en bred skjønsmessig helhetsvurdering. Som gjennomgått, kan det legges vekt

på økonomiske forhold i søknaden og virksomheten, samt blant annet «gjennomføringsevne» og «profesjonalitet». De gjenstående midlene fra forrige periode sier noe om økonomien i virksomheten, men også noe om søkers evne til å gjennomføre prosjekter i henhold til søknaden uten at planer må flyttes på lenge eller det er mye penger igjen. Dersom det er mye penger igjen eller prosjekter stadig må utsettes kan det tilsi at klagers søknad er mer ambisiøs enn gjennomføringsevnen tilsier. Dersom en søker har mye penger igjen fra forrige runde kan det for eksempel tilsi at de har budsjettert urealistisk. Det kan derfor heller ikke utelukkes at de endrede forholdene kan si noe om søkers «profesjonalitet».

Tilskuddene for 2021–2025 og 2026–2030 er gitt fra samme ordning, og under nokså like forutsetninger. Det følger av retningslinjene punkt 5 at «forsinkelser som ikke er avtalt, eller manglende rapport/regnskap i tidligere saker hvor søkeren har fått tildelinger, vil bli vektlagt». Selv om det ikke er tale om slike tilfeller i denne saken, er det ikke unaturlig at erfaringer knyttet til det første tilskuddet kan ha betydning i vurderingen av søknaden for en ny periode. Det er også hele Kulturrådets system: Fagfellevurderinger baserer seg på etablert kunnskap hos dem som vurderer søknadene.

Som Kulturrådet, legger departementet til grunn at det er tilstrekkelig at det gale faktumet *kan* ha virket bestemmende på vedtakets innhold. Det må ikke konstateres at det faktisk hadde innvirkning.

De endrede forutsetningene kan ha påvirket utmålingen av tilskuddet, også utover den rene økonomiske forskjell som har bortfalt som følge av tilbakebetalingskravet. Det kan heller ikke utelukkes at det kan ha påvirket helhetsvurderingen på en slik måte at søker ikke ville blitt prioritert over hodet om korrekt faktum hadde lagt til grunn.

Departementet har kommet til at tilbakebetalingskravet ikke er en særlig grunn som tilsier at et ugyldig vedtak likevel er gyldig. Departementet kan, for ordens skyld, heller ikke se at det foreligger andre særlige grunner.

Kan vedtaket omgjøres?

Departementet er kommet til at vedtaket om tilskudd er ugyldig. Dermed kan det også omgjøres, jf. forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c. Bestemmelsen gir forvaltningen kompetanse til å omgjøre ugyldige vedtak. Om det foreligger en plikt til å gjøre det, må vurderes konkret, se for eksempel Stub i Karnov lovkommentarer til forvaltningsloven § 35, note 2 (2025).

Etter departementets vurdering står vi ikke overfor et tilfelle der Kulturrådet hadde en plikt til å omgjøre. Det følger av forvaltningsloven § 34 andre ledd at klageinstansen kan prøve «alle sider av saken». I utgangspunktet kan departementet dermed overprøve Kulturrådets vurdering av om vedtaket skal omgjøres eller ikke.

En begrensning i denne adgangen følger av Kulturrådsloven § 6, som slår fast at departementet ikke kan «overprøve vedtak fattet av Kulturrådet når det gjelder det kunst- og kulturfaglige skjønn» og § 7, som slår fast at ikke kan omgjøre Kulturrådets vedtak «på grunnlag av et annet kunst- og kulturfaglig skjønn».

Dersom departementet skulle benyttet seg av «kan»-skjønn i forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c. og overprøvd Kulturrådets omgjøringsvedtak på en slik måte at resultatet i det opprinnelige tilskuddsvedtaket ble stående, ville det medføre et brudd på Kulturrådsloven. Kulturrådet legger til grunn at den kunst- og kulturfaglige helhetsvurderingen ville ført til at klager ikke ville fått tilskudd dersom korrekt faktum hadde ligget til grunn. Da kan ikke departementet komme til det resultat at klager skal få tilskudd.

Departementets kompetanse er dermed begrenset til å vurdere om Kulturrådet hadde kompetanse til å fatte omgjøringsvedtaket og komme til det resultatet de har kommet til. Som nevnt ovenfor har Kulturrådet adgang til å omgjøre. Det er også klart at Kulturrådet har kompetanse til å fatte vedtak om avslag og fatter svært mange slike.

I tillegg kan departementet vurdere om det er tatt utenforliggende hensyn ved omgjøringen og om det foreligger myndighetsmisbruk. Departementet kan, som nevnt, ikke se at det grunnlag for slike konklusjoner, og klager har heller ikke anført dette.

Departementet er kommet til at Kulturrådet kunne omgjøre vedtaket om tildeling av tilskudd.

Er vedtaket om omgjøring gyldig?

Begrensningen i departementets kompetanse i klagesaker er begrunnet i prinsippet om armlengdes avstand, som nå er lovfestet i kulturloven § 2 a. Prinsippet innebærer, forenklet forklart, to ting: At avgjørelser som i hovedsak er basert på kunst- og kulturfaglig skjønn skal tas av personer med relevant kompetanse, og at politiske myndigheter ikke skal overprøve eller instruere om disse avgjørelsene.

Det følger av dette at departementet ikke kan overprøve Kulturrådets vurderinger av om en søknad ville fått tilslag eller avslag, og en eventuell utmåling av tilskuddet. Det er imidlertid ikke slik at departementet uten videre må legge resultatet i saken til grunn og opprettholde Kulturrådets vedtak. Utenom det kunst- og kulturfaglige skjønn, kan departementet prøve alle sider av saken, herunder begrunnelsene for vedtaket jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd.

Det følger av forvaltningsloven § 24 første ledd at enkeltvedtak skal grunngis. Kravene til innholdet i begrunnelsen følger av § 25. Bestemmelsens tredje ledd gjelder begrunnelser for skjønnsmessige vurderinger, og lyder:

«De hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn, bør nevnes. Er det gitt retningslinjer for skjønnsutøvingen, vil i alminnelighet en henvisning til retningslinjene være tilstrekkelig.»

Høyesterett har i en rekke saker lagt til grunn at kravene som stilles til begrunnelsen må avpasses etter hvor inngripende vedtaket er, se for eksempel Rt. 2011 s. 111 avsnitt 51:

«Formuleringen er generell, men det er klart at kravene som stilles til begrunnelsen må avpasses etter hvor inngripende vedtaket er, jf. blant annet Rt-2000-1056. Det må fremgå at det er foretatt et skjønn, jf. Rt-2010-376, og at de relevante hovedhensynene er vektlagt, jf. Rt-1995-738.»

Avslag på søknader om tilskudd som ikke er rettighetsbaserte vil normalt være vedtak der kravene til begrunnelser er nokså lave, fordi det er svært lite inngripende vedtak. Ofte vil det være tilstrekkelig å vise til retningslinjene for skjønnet.

Etter departementets vurdering skjerpes kravene til begrunnelsen av at det er tale om en omgjøring til ugunst for klager. Slike vedtak har virkning bakover i tid, og kan derfor være mer inngripende enn et ordinært tilskuddsvedtak, selv om heller ikke denne omgjøringen er blant forvaltningens mest inngripende vedtak.

Spørsmålet er om omgjøringsvedtaket og resultatet i saken er korrekt og tilstrekkelig begrunnet.

I selve omgjøringsvedtaket 1. desember 2025 viser Kulturrådet til det underrapporterte gjenværende tilskuddet fra perioden 2021–2025 og legger til grunn følgende:

«Hadde Kulturrådet hatt opplysningene som framkommer av årsrapporten for 2024 og redegjørelsen mottatt 10.11.2025, hadde det ikke blitt innvilget ny tilskuddsperiode.»

Det gis ingen begrunnelse i vedtaksbrevet for *hvorfor* Kulturrådet ville kommet til et annet resultat. Kulturrådet gir imidlertid en utfyllende begrunnelse for den skjønnsmessige vurderingen i oversendelsesbrevet 23. januar 2026:

«Etter Kulturrådets syn er det ikke grunn til å tvile på at feilen virket inn på vedtakets innhold. For det første hadde feilen betydning for Kulturrådets vurdering av det økonomiske behovet i virksomheten. Hvis det hadde gått frem at virksomheten hadde flere millioner som var planlagt omdisponert, ville dette blitt hensyntatt ved beregningen av tilskuddssummen. Når det gjelder utmålingen av tilskuddssum er det dermed klart at feilen har betydning for vedtaket.

For det andre ville også informasjonen om den økonomiske praksisen og situasjonen kunne fått betydning for Kulturrådets vurdering av klagers profesjonalitet og egnethet til å oppnå tilskuddsordningens formål. Informasjonen kunne ledet til nedprioritering på tross av den øvrige kunst- og kulturfaglig skjønnsmessige vurderingen, fordi man ville vurdert at andre søkere var mer aktuelle for prioritering. Selv om vurderingen av kompaniets kunstneriske kvaliteter ikke kan hevdes påvirket av feilen, inngår det altså

andre momenter i det kunst- og kulturfaglige skjønnets som har blitt påvirket av den. Som retningslinjene for tilskuddsordningen legger til grunn, vektlegges profesjonalitet og gjennomføringsevne, ved siden av at det vektlegges om det har vært avvik ved økonomiske vilkår for tidligere tilskudd. Etter Kulturrådets syn er disse momentene særlig relevante når det er snakk om en virksomhet som har blitt tildelt høye tilskuddssummer over en årrekke.»

Begrunnelsen fremstår korrekt og tilstrekkelig når det gjelder endrede forutsetninger for utmålingen, altså det første siterte avsnittet over.

Begrunnelsen for hvorfor en ny vurdering ville ført til at klager ville fått avslag, fremstår imidlertid mangelfull. Som nevnt tidligere kan det ikke utelukkes at en ny vurdering vil lede til et slikt resultat, da det er klart innenfor Kulturrådets materielle kompetanse. Kulturrådet fremhever momenter i vurderingen av søknaden som ville blitt vurdert annerledes dersom korrekt faktum hadde blitt lagt til grunn, og at disse ville ledet til et avslag. Gitt de skjerpede kravene til vedtakets begrunnelse, må det imidlertid begrunnes bedre hvorfor dette ville blitt resultatet. Det bør sies noe om hvordan de ulike momentene i helhetsvurderingen er vektet og hvorfor dette i tilfellet leder til at søknaden ikke når opp i prioriteringen mot andre søknader.

Departementet bemerker for ordens skyld at vi ikke har tatt stilling til hva resultatet av behandlingen av søknaden bør bli og at Kulturrådet kan gjøre en fullstendig ny vurdering på bakgrunn av at det opprinnelige tilskuddsvedtaket er ugyldig.

5. Konklusjon

Klage 10. februar 2026 over vedtak 26. januar 2026 om tilbakebetaling av tilskudd tas ikke til følge.

Klage 22. desember 2025 over vedtak 26. november 2025 om omgjøring av tilskudd for perioden 2026–2030 tas delvis til følge. Departementet er kommet til at vedtak 25. august 2025 om tildeling av tilskudd er ugyldig og kan omgjøres. Vedtak 26. november 2025 om omgjøring oppheves likevel på grunn av mangler ved begrunnelsen og saken sendes tilbake til Kulturrådet for ny vurdering av klagers søknad.

Med hilsen

Bernt Martin Schjerven (e.f.)
avdelingsdirektør

Simen Kirkebø
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Impure Company v/Anders Hovind
Kulturdirektoratet